

Prinsjesdag en de gemeentefinanciën

Platform financieel domein VNG Overijssel

26 september 2024

Miljoenennota: hoofdpunten gemeentefinanciën - 1

- Ravijn 2026 nog steeds structureel 2,4 miljard (waarvan 0,5 miljard neerwaarts bijgestelde accressen door herberekening accrestranches 22-25).
- Raming prijspeil BBP voor definitief prijs-accres bij bbp-systematiek is door **ramingsfout CPB** gemiddeld structureel 1% te laag. Daardoor gaan gemeenten structureel 400 miljoen per jaar aan accres missen, bovenop ravijn.
- Accresontwikkeling t.o.v. meicirculaire:
 - 2025: +164 mln
 - 2026: -12 mln
 - 2027 -22 mln
 - 2028 -69 mln
 - 2029 +1 mln

Miljoenennota: hoofdpunten gemeentefinanciën - 2

- Gereserveerde WMO tranche **overgeheveld** naar gemeentefonds (75 mln in 2026, oplopend naar 300 mln. struct in 2029)
- Slechts deel van volume-accres beschermd wonen 2025 uitgekeerd
- Voorjaar 2025 voorstellen planbatenheffing en braakliggingsbelasting; kabinet wil in gesprek met gemeenten over hoe de stijging van de OZB kan worden gemaximeerd
- Korting spuks verlaagd naar €438 door uitzonderen spuks Oekraïne, Groningen en toeslagen. 10% korting al wel ingeboekt vanaf 2026 op departementale begrotingen, niet op gemeentefonds, vooruitlopend op overheveling.

Overige punten

- 511 mln extra besparing jeugdzorg definitief geschrapt
- Aandacht voor instandhoudingsopgave infra, maar niets extra naar gemeenten
- 2,5 miljard voor (nieuwe) infra rond woningbouw gaat in mobiliteitsfonds ('algemene pot')
- Financiering Gemeenten-COA na 2029 onzeker. Raakt langjarige bestuursovereenkomsten van gemeenten.
- Veel kapers op de kust van extra 5 mld woningbouw (oa verlaging overdrachtsbelasting, kostendelersnorm, verhoging investeringscapaciteit corporaties en funderingsherstel.)
- Klimaatdoelen 2030 en 2050 blijven staan, zonder perspectief op het hoe. Over de aanbeveling van het ROB om te herijken en nieuwe taken te financieren, is niets opgenomen. Taken en middelen zijn hiermee uit balans.

What the spuk?

- Korting verwerkt op *departementale* begrotingen (en dus niet op gemeentefonds!)
- Verrekenen met medeoverheden op het moment van feitelijke overdracht (dus: niet omzetten = niet (zomaar) korten)
- Bestuurlijke en financiële sturing moet in balans zijn/blijven
- Aanpassing Financiële verhoudingswet (introductie Bijzondere Fondsuitkering) gaat de consultatie in
- Voorkeursvolgorde AU – DU/BFU – SPUK in ere herstellen

Hoe verder met de spuks?

- Lijst met (60) om te zetten spuk's
- Afwegingskader begin oktober in Ministerraad vastgesteld
- Per spuk afwegingskader doorlopen samen met medeoverheden
 - Aanpassen bestuurlijke afspraken / wet en regelgeving
 - 10% korting realistisch? Taken en middelen in balans?
- Januari 2025 besluitvorming ministerraad
- Vanaf dat moment elke spuk expliciet langs ministerraad

Kortingen per departement

Departement	2026	2027	2028	2029
Justitie en Veiligheid	-28	-28	-28	-28
Binnenlandse Zaken / VRO	-24	-5	-4	-3
OCW	-81	-81	-81	-81
IenW	-124	-124	-123	-123
<i>Mobiliteitsfonds</i>	-19	-4	-7	-3
LVVN	-57	-22	-22	-22
SZW	-43	-33	-28	-26
VWS	-75	-70	-66	-63
EZK/KGG	-82	-84	-89	-89
Totaal	-533	-451	-448	-438

Aandachtspunten spuks

- Spuks vanuit begrotingsfondsen
- Spuks naar gemeenschappelijke regelingen
- Spuks naar één of een aantal gemeenten
- Spuks die we misschien zelf ook wel prettig vinden?

Vervolg Overhedenoverleg

- Komende maanden werken we met vakdepartementen aan uitwerking van hoofdstukken Regeerprogramma:
 - Startfoto “taken, middelen en uitvoeringskracht”
 - Integreren vier hoofdthema’s: bestaanszekerheid, fysiek, sociaal en voorzieningenniveau
 - Effecten Regeerprogramma op deze startfoto
 - AZ/BZK/FIN in de lead om integrale afweging balans te maken
 - Overhedenoverleg: analyse vertalen naar vervolgspraken (en inzet voorjaarsbesluitvorming Rijk?)

Tijdpad

29 november: ALV

Weegmoment –
Is er voldoende
vertrouwen in
voortgang?

Nu: uitwerken Regeerprogramma

Onder andere inzicht in (dis)balans
taken en middelen, nu en in de
toekomst.

**Besluitvorming
Voorjaarsnota
Vertaling: geld
erbij of taken eraf?**

Half nov: Overhedenoverleg

Integrale analyse uitwerking
Regeerprogramma.
Vervolgafspraken n.a.v.
uitkomsten met als eerste
moment de Voorjaarsnota
in 2025.

Lobby!

- 26 september: rondetafel gemeentefinanciën (met Marc Teutelink!)
- 1 oktober: commissiedebat financiën decentrale overheden
- 1-3 oktober: Algemene Financiële Beschouwingen
- 8-10 oktober: begrotingsbehandeling BZK

Lobbypunten

- Het ravijn bestaat echt en heeft reële consequenties!
- De BBP-systematiek is onvolmaakt en moet worden aangepast:
 - Plat doortrekken accres, niet jaarlijks herberekenen
 - Zorgkosten: aparte indexatie of extra component in systematiek
 - CPB-ramingen: structurele onderschatting levert jaarlijks oplopend tekort op
- Het systeem moet beter
 - Wettelijke verankering normeringssystematiek
 - Gemeentefonds voldoende? Hoe kan (en wil) de Kamer dat controleren?
 - Onafhankelijke geschilbeslechting
- Vaart maken met wetsvoorstel BFU en onderzoeken herijking!

Vraag niet wat de VNG
voor jou kan doen,
Vraag wat jij kunt doen
voor de VNG!

Paar losse gedachten

- Analyse BMC kadernota's: € 1,1 mld. tekort (helpt ravijn al opgelost?)
- Komt er eindelijk weer eens een artikel 12 gemeente bij?
- Lucht uit de begroting, indexering tweakken, investeringen uitstellen: probleem opgelost?
- Wat is de kop van jullie persbericht?

12 September 2024

Gemeentebegroting 2025: Den Haag is financieel gezond

Het gaat goed met de geldzaken van de gemeente. Er is geld om te investeren in de stad. Bezuinigingen zijn niet nodig en de belastingen gaan niet omhoog. Dat staat in de Programmabegroting 2025 – 2028.